

**Голові спеціалізованої вченої ради
Д 26.056.01
Київського національного університету
будівництва і архітектури
д.т.н., проф. Михайленку В.М.**

ВІДГУК

**офіційного опонента доктора технічних наук, професора
Зачка Олега Богдановича
на дисертацію Козира Бориса Юрійовича
на тему «ГІБРИДНЕ БАГАТОРІВНЕВЕ ДУАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ
ІНФРАСТРУКТУРНИМИ ПРОЄКТАМИ ТА ПРОГРАМАМИ В
УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ»,
представлену до захисту на здобуття наукового ступеня
доктора технічних наук у спеціалізовану вчену раду Д 26.056.01
за спеціальністю – 05.13.22 – управління проєктами та програмами**

В дисертації Козира Бориса Юрійовича розроблено методологічні основи гібридного багаторівневого дуального управління інфраструктурними проєктами та програмами в умовах невизначеності.

На експертизу представлена дисертаційна робота (365 стор.), автореферат (43 стор.) та опубліковані за темою дисертації:

27 наукові статті у фахових наукових виданнях, 7 – роботи апробаційного характеру у матеріалах конференцій.

1. Актуальність теми дослідження.

На сьогоднішній день в умовах сучасних криз виникає питання про найбільш актуальні питання розвитку інфраструктурних проєктів та програм, основними факторами яких стають адаптивність і гнучкість при прийнятті управлінських рішень.

Слід враховувати основні фактори, що впливають на інфраструктурні проєкти в умовах криз. Для розуміння природи невизначеності автором проведено аналіз тенденцій розвитку систем управління інфраструктурними програмами, який показує, що ключовими факторами є надійність реалізації, ефективність при створенні цінностей та екологічна гармонізація. При цьому підвищення рівня ефективності впровадження інфраструктурних програм є стратегічним напрямом розвитку економіки України.

Для забезпечення ефективного функціонування економіки та діяльності ринків необхідне створення гібридної методології управління інфраструктурними програмами, яка поєднує класичну водоспадну модель та модель гнучких життєвих циклів Agile на основі застосування методів конвергенції знань.

Таким чином, є в наявності проблемна ситуація, пов'язана з відсутністю ефективних гібридних методологій та механізмів одночасного набуття знань та управління складними інфраструктурними проектами в умовах невизначеності на основі механізмів передбачення.

Зазначені причини обумовлюють актуальність розробки методології гібридного багаторівневого управління інфраструктурними проектами та програмами в умовах невизначеності.

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій.

Проведені дослідження ґрунтуються на формальній методології технічних наук, яка включає засоби аналізу, моделювання та оптимізації.

Зокрема, формування базової термінології, класифікація інфраструктурних проектів, моделей гібридного багаторівневого управління при розробці концептуальної моделі дослідження, систем створюваних цінностей, дуального управління, дослідження багаторівневих систем управління, розробка концептуальної моделі дослідження, яка заснована на ціннісній методології, її принципах, моделях, методах та механізмах, моделювання функцій інфраструктурних проектів, створення і міграції цінностей в проектах, методи оцінки та балансування цінностей зацікавлених сторін в управлінні проектами, моделювання системи вигід у процесі формування та міграції цінностей проектів у турбулентному оточенні.

Таким чином, обґрунтованість отриманих результатів підтверджується тим, що в роботі застосовані і вдосконалені методи, які позитивно зарекомендували себе в практичному використанні в області управління проектами та прийняття стратегічних рішень при управлінні інфраструктурними проектами в умовах невизначеності.

3. Достовірність результатів дисертаційного дослідження підтверджується:

- успішним практичним досвідом застосування отриманих результатів досліджень, представлених у вигляді моделей та методів управління інфраструктурними проектами та програмами в умовах невизначеності;
- позитивними результатами впровадження в практику операційної діяльності- проектно-орієнтованих та проектно-керованих організацій.

4. Новизна дослідження, отриманих результатів, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Новизна отриманих результатів роботи полягає в наступному:

Уперше:

- запропоновано концептуальну модель управління інфраструктурними програмами на основі багаторівневої гібридної методології управління інфраструктурними проектами розвитку організацій з механізмами багаторівневого дуального управління, які вбудовані у методологію, що використовується у системі управління в умовах турбулентних впливів;
- побудовано методологію управління інфраструктурними проектами, що містить моделі гібридних життєвих циклів та методи багаторівневого дуального управління в умовах турбулентного оточення;
- запропоновано концептуальну модель багаторівневої гібридної системи з вбудованими механізмами дуального управління упродовж життєвого циклу інфраструктурних проектів та програм;
- побудовано модель генома методологій дуального управління інфраструктурними програмами в межах процесу гібридизації з застосуванням процесів «гармонізація>інтеграція>конвергенція>актуалізація». Модель дає можливість ефективно поєднувати різні за класом методології та забезпечує баланс управління та навчання;
- запропоновано модель та метод стратегічного управління S.STAR, який забезпечує формування стратегії між точками біфуркації та процес ціледосягнення з урахуванням факторів складності інфраструктурних проектів та їх невизначеності;
- створено конвергентну модель наближення, інтеграції та гармонізації вбудованих гібридних механізмів управління інфраструктурними проектами в умовах турбулентності та кризи.

Отримали подальший розвиток:

- концептуальна модель управління інфраструктурними проектами, у якій враховано невизначеність та відсутність повної інформації щодо

проектів, та на відміну від наявних застосовує моделі захисту проектів щодо впровадження їх стратегій розвитку;

– модель управління знаннями щодо механізмів багаторівневого гібридного управління інфраструктурними проектами та програмами.

Удосконалено:

– методи та моделі оцінки компетентності організацій, які впроваджують інфраструктурні проекти та програми;

система класифікації механізмів управління інфраструктурними проектами та програмами.

5. Теоретична цінність результатів.

Наукова значимість результатів роботи полягає в створенні нової методології та теоретичних основ гібридного дуального багаторівневого управління проектами та програмами в умовах невизначеності, що є новим напрямом досліджень в управлінні проектами та програмами. Теоретичні результати роботи у вигляді методології можуть бути в подальшому використані для розвитку:

- теорії прийняття рішень в умовах невизначеності;

- основ інструментарію організаційної платформи для управління інфраструктурними проектами в умовах турбулентності.

6. Практичне значення отриманих автором результатів.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що розроблена методологія реалізована у вигляді методів, моделей і понятійно-категоріального апарату методології гібридного дуального багаторівневого управління проектами та програмами в умовах невизначеності. На основі узагальнення відомих результатів і використання наукових результатів, отриманих автором, закладено сучасний науково-методологічний базис управління інфраструктурними проектами.

Практичне значення результатів дослідження підтверджується актами впровадження розроблених моделей, методів і технологій в організаціях з різною спрямованістю операційної діяльності.

7. Рекомендації щодо використання результатів і висновків дисертації.

Основні положення і результати дисертаційної роботи можна використовувати:

- для побудови систем управління інфраструктурними проектами та програмами як на рівні окремого підприємства, так і на рівні корпорацій, галузей промисловості, центральних органів виконавчої влади;

- підвищення компетентності керівників і фахівців у галузі управління інфраструктурними проектами та програмами в турбулентному оточенні.

8. Повнота викладених основних результатів дисертаційного дослідження у публікаціях.

Основні результати дисертації опубліковані у п'яти монографіях та 27 статтях у фахових наукових журналах України та за кордоном, зареєстрованих в наукометричних базах даних, включаючи Web of Science та Scopus. Результати досліджень пройшли апробацію на 8 міжнародних наукових конференціях.

9. Оцінка змісту дисертації.

У першому розділі роботи автором проведено аналіз стану та проблем управління інфраструктурними проектами та програмами в умовах невизначеності. Аналіз показав, що управління інфраструктурними проектами ґрунтується та таких методах як ймовірнісний підхід, аналіз часових рядів. При цьому формується багато помилкових рішень, які не сприяють успіху інфраструктурних проектів в кризових умовах.

У другому розділі запропоновано концептуальна модель гібридного багаторівневого дуального управління проектами та програмами, яка базується на життєвому циклі організації, проблемах та викликах, що прив'язані до специфічних ситуацій впродовж життєвих циклів інфраструктурних проектів, індикаторах раннього попередження та моделі формування факторів впливу у ході реалізації програми на основі проактивного управління.

У третьому розділі автором розроблено моделі і методи багаторівневого дуального управління інфраструктурними проектами в умовах невизначеності. Результатом розроблених методів та моделей є профілювання нелінійної стратегій впровадження інфраструктурних програм щодо створення цінності активів в турбулентному бізнес та інституціональному оточенні.

У четвертому розділі ідентифіковано процеси моніторингу та контролю гібридного багаторівневого дуального управління інфраструктурними проектами в умовах невизначеності. Автором

застосована методологія оцінки цінностей системи знань Р2М в багаторівневому гібридному управлінні інфраструктурними програмами з використанням дуального підходу.

П'ятий розділ містить архітектуру інфраструктурних програм в умовах турбулентності внутрішнього і зовнішнього оточення. Проведено моделювання процесів управління складними інфраструктурними проектами в умовах невизначеності.

Шостий розділ присвячений експериментальному дослідженню моделей, методів і механізмів на прикладі багаторівневого дуального управління інфраструктурними проектами в умовах невизначеності.

Таким чином, дисертаційна робота є завершеним науковим дослідженням, поставлені завдання вирішені автором в повному обсязі. Проведені дослідження відповідають змісту роботи.

Судячи з матеріалів, дисертація написана автором одноосібно і являє собою закінчену працю, що містить сукупність нових наукових результатів, положень і висновків.

Дисертація написана логічно послідовно, оформлення дисертації та автореферату відповідає існуючим вимогам.

Зміст автореферату відповідає змісту дисертації.

Дисертація відповідає паспорту спеціальності 05.13.22 – управління проектами та програмами.

Робота виконана на високому науковому рівні, отримані наукові і практичні результати, а також опубліковані наукові роботи свідчать про великий особистий внесок автора в науку і практику.

10. Зауваження по дисертаційній роботі.

У змісті дисертації слід зазначити такі недоліки:

1. Вступ дисертаційної роботи відрізняється від вступу автореферату, зокрема у вступі дисертаційної роботи не представлена наукова новизна результатів, мета та завдання дослідження тощо, які представлені у вступі автореферату.

2. У формулюванні наукової новизни дисертаційної роботи наукові результати (с. 4 автореферату дисертаційної роботи):

модель управління знаннями щодо механізмів багаторівневого гібридного управління інфраструктурними проектами та програмами; методи та моделі оцінки компетентності організацій, які впроваджують інфраструктурні проекти та програми;

система класифікації механізмів управління інфраструктурними проектами та програмами

не представлені у тріадній формі, де зазначено відмінність одержаних результатів від відомих раніше та ступінь новизни одержаних результатів.

3. На с. 112 дисертаційної роботи (рис. 3.1. Схема життєвого циклу інфраструктурного проекту) не представлені вкрай важливі для інфраструктурних проектів концептуальна фаза життєвого циклу та фаза планування. Автор розглядає Start Up проекту, фазу реалізації та завершення.

4. Підрозділ 4.2. «Система ризиків, можливостей та загроз інфраструктурних проектів в умовах невизначеності» доцільно було б представити використавши матрицю SWOT-аналізу.

5. На с. 174 дисертаційної роботи в таблиці 4.1 «Індикатори цінності моделей проектів» не наведені кількісні показники цінності моделей проектів, що утрудняє аналіз роботи.

6. В підрозділі 5.2. «Структурування інфраструктурних програм» детально розглянуто декомпозицію на рівні проекту, а не інфраструктурної програми.

7. У тексті роботи зустрічаються незначні граматичні та стилістичні помилки.

Однак, незважаючи на зазначені недоліки, дисертаційна робота Козира Б.Ю. є закінченим науковим дослідженням, в якому вирішено актуальну науково-технічну проблему, робота має новизну і практичну значущість.

11. Відповідність дисертації встановленим вимогам і загальний висновок.

Таким чином, дисертація Козира Бориса Юрійовича на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук за спеціальністю 05.13.22 – «управління проектами та програмами» є науково-кваліфікаційною роботою, в якій на підставі виконаних автором досліджень вирішена науково-прикладна проблема, що має важливе значення і вносить значний вклад в розвиток країни.

Рівень викладених в роботі результатів і їхня значимість відповідають вимогам п.п. 9, 10, 12, 13, 14 «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника» (постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. № 567 зі змінами) та профілю зазначеної спеціальності, а автор дисертації, Козир Борис Юрійович заслуговує присудження йому наукового ступеня доктора технічних наук за спеціальністю 05.13.22 – управління проєктами та програмами.

Професор кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
Державної служби України з надзвичайних ситуацій,
доктор технічних наук, професор

 Олег ЗАЧКО

Підпис засвідчую:
Учений секретар Університету
к.і.н., доцент

Роман ЛАВРЕЦЬКИЙ